

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Vyhláška Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, obsahové náležitosti prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete a prevádzkovateľa zásobníka a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkového poriadku prevádzkovateľa siete

Predkladateľ: Úrad pre reguláciu sieťových odvetví

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	225 000	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	341	0
<i>Spolu = A+B+C+D</i>	225 341	0
<i>Z toho</i>		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podn.</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0	0
VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:	IN	OUT
<i>G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F</i>	225 341	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Prevádzková aktualizácia informačného systému prevádzkovateľa plynárenskej distribučnej siete plniaceho aj úlohu plynárenského dispečingu	Návrh vyhlášky	celý materiál, zvlášť § 35 a § 36	SK	01.04.23	prevádzkovateľ distribučnej plynárenskej siete plniacu aj úlohu plynárenského dispečingu (SPP-distribúcia, a.s.)	1	N	100 000	100 000	In (zvyšuje náklady)
2	Prevádzková aktualizácia informačných systémov dodávateľov plynu koncovým odberateľom	Návrh vyhlášky	celý materiál, zvlášť § 35 a § 36	SK	01.04.23	dodávateľa plynu	25	N	5 000	125 000	In (zvyšuje náklady)
3	Zosúladenie prevádzkových poriadkov infraštruktúrnych spoločností podnikajúcich v plynárenstve	Návrh vyhlášky	§ 42, § 43, § 44	SK	01.04.23	prevádzkovatelia infraštruktúry: 1x preprava, 1x distribúcia a dispečing, 2x zásobník	4	N	85	341	In (zvyšuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov**1. Prevádzková aktualizácia informačných systémov prevádzkovateľa plynárenskej distribučnej siete plniaceho aj úlohu plynárenského dispečingu a dodávateľov plynu koncovým odberateľom**

Hoci návrh vyhlášky vychádza zo súčasne aplikovaných pravidiel pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, v texte vyhlášky dochádza k upresneniu niektorých procesných postupov a tiež k úprave dnes používanej terminológie (napr. námietka v procese zmeny dodávateľa sa po novom má volať verifikáciou požiadavky a pod.). Takého procesného upresnenia si vyžadujú prevádzkovú aktualizáciu informačných systémov dotknutých účastníkov trhu, konkrétne: prevádzkovateľa plynárenskej distribučnej siete plniaceho aj úlohu plynárenského dispečingu (1 subjekt) a užívateľov plynárenskej distribučnej siete, ktorí sú súčasne dodávateľmi plynu pre koncových odberateľov plynu (25 subjektov).

Ide o jednorazový náklad. Odhad vplyvov tejto regulácie vychádza z interných údajov a poznatkov predkladateľa, ktoré získava pri výkone svojich zákonných kompetencií v oblasti vecnej a cenovej regulácie v sieťových odvetviach. Pre prevádzkovateľa plynárenskej distribučnej siete plniaceho aj úlohu plynárenského dispečingu sa vzala do úvahy stredná hodnota intervalu 50 tis. EUR – 150 tis. eur, čo sú rámcové odhady nákladu na úpravu informačného systému pri optimistickom a pesimistickom scenári (interval nákladov vzišiel z neformálnej konzultácie k tejto téme s dotknutým prevádzkovateľom siete). Odhad vplyvu pre dodávateľa plynu (5 tis. EUR / 1 subjekt) bol určený ako kvalifikovaný odhad úradu, pričom sa vzali do úvahy potrebné úpravy v informačných systémoch a cena služieb vyplývajúca zo zmlúv, ktoré úrad schvaľuje vybraným subjektom na trhu s plynom. Je však potrebné doplniť, že dodávka plynu nie je regulovaná na základe individuálnych skutočných nákladov regulovaného subjektu, ale metódou cenového stropu, do ktorého výpočtu vstupujú hraničné hodnoty vstupných parametrov, ktoré určuje úrad. Vplyv na dodávateľov bol teda aproximovaný na základe dát známych úradu v kontexte výkonu cenovej a vecnej regulácie pre iných, z hľadiska ekonomických parametrov podobne veľkých účastníkov trhu s plynom.

2. Zosúladenie prevádzkových poriadkov infraštruktúrnych spoločností podnikajúcich v plynárenstve

Návrh vyhlášky zahŕňa aj obsahové náležitosti prevádzkových poriadkov vybraných účastníkov trhu s plynom a rozsah obchodných podmienok, ktoré sú súčasťou prevádzkových poriadkov. Hoci obsahové náležitosti prevádzkových poriadkov a obchodné podmienky návrh vyhlášky odvodzuje od štruktúry súčasne platných prevádzkových poriadkov schvaľovaných úradom a obchodných podmienok daných účastníkov trhu s plynom, a teda návrh vyhlášky neprináša žiadne nové prvky v porovnaní so súčasným v praxi uplatňovaným stavom, daní účastníci trhu budú musieť zapracovať tieto ustanovenia do svojich prevádzkových poriadkov, čo môže predstavovať istý časový náklad a alokáciu časti nákladov na ľudské zdroje. Predkladaná vyhláška úradu nedefinuje samotný obsah a procesy obsiahnuté v prevádzkových poriadkoch, ale iba obsahové náležitosti, teda akúsi štruktúru obsahu.

Tento vplyv sa týka najmä 4 subjektov podnikajúcich na vnútornom trhu s plynom: prevádzkovateľa prepravnej plynárenskej siete, prevádzkovateľa distribučnej plynárenskej siete plniaceho aj funkciu plynárenského dispečingu a dvoch prevádzkovateľov podzemných zásobníkov plynu. Pokiaľ ide o nadväzujúce lokálne distribučné siete a ich prevádzkovateľov, pre týchto daná úprava nepredstavuje žiaden vplyv, nakoľko pre nich právne záväzný je

spravidla vzorový prevádzkový poriadok, ktorý vydáva a pri každej legislatívnej úprave aktualizuje Úrad pre reguláciu sieťových odvetví. Pri odhade vplyvu úrad vychádzal z predpokladu, že príprava podkladov pre správne konanie, ktorého výsledkom má byť schválenie zmeny prevádzkového poriadku, si vyžaduje časovú náročnosť do jedného človekotýždňa.

Ide o jednorazový náklad. Odhad vplyvov tejto regulácie vychádza z interných údajov a poznatkov predkladateľa, ktoré získava pri výkone svojich zákonných kompetencií v oblasti vecnej a cenovej regulácie v sieťových odvetviach.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Dňa 06. 10. 2022 bola zverejnená predbežná informácia (PI/2022/250) podľa § 9 zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov k návrhu vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom. Úrad v rámci lehoty neobdržal žiadne konkrétne a špecifické podnety a námety, ktoré by bolo možné do predkladaného materiálu zapracovať v procese jeho prípravy. Na predbežnú informáciu reflektovali dva zamestnávateľské zväzy: Republiková únia zamestnávateľov SR a Klub 500. Každý zo subjektov zaslal po jednom vyjadrení, v ktorom úrad požiadal o zorganizovanie konzultácie k návrhu pripravovanej vyhlášky. Táto požiadavka bola naplnená 10. novembra 2022, kedy sa na pôde úradu uskutočnilo rokovanie pracovnej skupiny, ktorého cieľom bola konzultácia a dialóg so zástupcami účastníkov trhu s plynom. Oba zamestnávateľské zväzy, ktoré zaslali vyjadrenie vo väzbe na publikovanú predbežnú informáciu, sa na tejto pracovnej skupine zúčastnili prostredníctvom zástupcov firiem (účastníkov trhu s plynom), ktorí sú členmi daných zväzov. Prevažná časť podnetov formulovaných a prediskutovaných na zasadnutí danej pracovnej skupiny bola zapracovaná do návrhu vyhlášky. Zapracované podnety sa týkali najmä spresnenia definícií, spresnenia a optimalizácie procesov na trhu s plynom a ďalších prvkov vyplývajúcich z aplikačnej praxe úradu a z pôsobenia regulovaných subjektov na trhu s plynom.

Okrem toho, že predkladaný návrh vyhlášky vychádza z mandátu podľa ustanovení primárnej energetickej legislatívy (zákon č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a zákon o energetike), pri jeho príprave boli vzaté do úvahy aj skúsenosti z aplikačnej praxe, ako aj výstupy z vyššie spomenutého stretnutia pracovnej skupiny za účelom prípravy znenia vyhlášky zohľadňujúce princípy transparentnosti a nediskriminačného prístupu.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Nedochádza k vytvoreniu nových bariér na trhu. Naopak, dochádza k znižovaniu niektorých administratívnych bariér na trhu v plynom, najmä vo forme reflektovania elektronickej formy komunikácie medzi účastníkmi trhu s plynom.

V oblasti úpravy platobných podmienok dochádza k prevzatiu doteraz uplatňovanej praxe na trhu s plynom na úroveň vyhlášky, čím sa posilňuje právna istota užívateľov distribučnej plynárenskej siete (dodávateľov plynu pre koncových odberateľov). Vyhláška ako všeobecne záväzný právny predpis jednoznačne ustanoví základné rámce pre kreditné hodnotenie užívateľov sústav a súčasne spresní, akým spôsobom sú hodnotené subjekty o výsledku hodnotenia informované, ako môžu podať žiadosť o preskúmanie správnosti hodnotenia, resp. v akých časových lehotách nastávajú účinky zmeneného kreditného hodnotenia. Z hľadiska metodického nastavenia kreditného hodnotenia (4 kreditné skupiny, uplatňovanie špecifických požiadaviek na finančné zabezpečenie v závislosti od zaradenia do skupiny) vyhláška preberá súčasný mechanizmus, ktorý v tomto čase už v praxi funguje medzi prevádzkovateľom distribučnej plynárenskej siete, ktorý vykonáva aj úlohy plynárenského dispečingu, a dodávateľmi plynu pre koncových odberateľov plynu.

Zároveň dôjde k optimalizácii procesov pre zber údajov, aby sa jednak dosiahlo zníženie administratívnej záťaže pre podnikanie na trhu s elektrinou, zároveň však tak, aby mal aj Úrad k dispozícii dostatočné a aktuálne dáta, ktoré sú dôležitým podkladom pre správne nastavenie regulácie trhu s elektrinou.

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Platí zásada rovnakého prístupu pre všetky kategórie podnikov, ktoré na vnútornom trhu s plynom vykonávajú podnikateľskú činnosť.

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

V porovnaní s doposiaľ aplikovanými pravidlami pre fungovanie vnútorného trhu s plynom v zmysle vyhlášky ÚRSO č. 24/2012 Z.z. nedôjde prijatím novej vyhlášky k zmenám v tejto oblasti. Už terajšia vyhláška je kompatibilná s možnosťami rozvoja cezhraničných investícií.

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Neovplyvní.

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum? Nie

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Neovplyvní

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

zvyšuje nemení znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

zvyšuje nemení znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;
- vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov;
- iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.

K písmenu d): Potenciálnym vplyvom, ktorý však nie je možné kvantifikovať v tejto fáze, sú niektoré ďalšie vplyvy v oblastiach, ktoré sú v porovnaní so súčasným znením pravidiel trhu s plynom mierne odlišné, ale z hľadiska súčasne aplikačnej praxe neprinášajú zmeny procesov alebo procesných úkonov. Aplikačná prax sa navrhuje zohľadniť v znení predpokladaného návrhu vyhlášky konkrétne v týchto bodoch:

- úprava možnosti zaslať žiadosť o prístup do zásobníka na uskladňovanie plynu elektronicky,
- úprava možnosti uskutočňovať kreditné hodnotenie užívateľov distribučnej siete, ktorým sa na základe zmluvného vzťahu zabezpečuje prístup do distribučnej siete.

Z hľadiska charakteru vplyvu možno vyššie uvedené prvky považovať za také, ktoré majú potenciálny pozitívny vplyv. Prvý bod reflektuje aj princíp znižovania byrokracie a nákladov. Druhý bod znamená úpravu pravidiel kreditného hodnotenia na úrovni vyhlášky, pričom ide o posilnenie právnej istoty hodnotených užívateľov distribučných sústav z hľadiska zadefinovania rámcov, spôsobu a lehôt oznamovania výsledku hodnotenia a lehoty nadobudnutia účinnosti zmeneného hodnotenia. V súčasnej praxi sú tieto procesné parametre upravené len na úrovni prevádzkového poriadku prevádzkovateľa distribučnej plynárenskej siete.